Natuurmonumenten

Zuidelijk natuurparadijs

Sint-Pietersberg

Bezoekersinformatie

MEER →

Lage Kanaaldijk 117, 6212 NA Maastricht (LB)
043-3115060

Toon gebiedskaart

Een Nederlandse canyon

"Ik beklim regelmatig de Sint-Pietersberg. Soms ontmoet ik de herder met zijn kudde: de schapen omringen mij en ik word onderdeel van de kudde. Op het uitkijkplatform geniet ik van het uitzicht op de mergelgroeve en het groenblauwe water dat mij steeds opnieuw verrast. Ik daal de trap af en begin aan de tijdreis van miljoenen jaren. Ik realiseer me dat ik in het voormalige leefgebied van de Mosasaurussen wandel."

Lysan Wolf

Boswachter Communicatie & Beleven Sint-Pietersberg, Maastricht

Over het gebied ↓

Meer over Sint-Pietersberg

Over het gebied >

Uitgelicht >

Bezoekersinformatie >

Nieuws >

Routes >

Agenda

Projecten

Over het gebied

De Sint-Pietersberg is eigenlijk een heuvel, maar we noemen het een berg. Zo voelt het ook als je hier wandelt. Dit zuidelijkste stukje Nederland gelegen tussen Maastricht en België is haast on-Nederlands mooi. De zeldzame kalkhellingen en het unieke microklimaat maken het gebied tot een uniek vlinder-, oehoe-, vleermuis- en plantenparadijs. Op de kop van de berg ligt het Fort Sint Pieter, een indrukwekkend verdedigingswerk voor de stad Maastricht. De gidsen laten je hier de geschiedenis herbeleven. Op de top van het fort heb je een geweldig uitzicht op Maastricht en op het Maasdal rondom je. Natuurmonumenten is sinds 1995 de trotse beheerder van dit unieke natuurgebied.

Natuurgebied in ontwikkeling

Er zijn door de jaren heen vele veranderingen in het gebied geweest. Met name de mergelwinning heeft een grote invloed gehad. Deze winning is in juli 2018 gestopt en vanaf 2020 is de groeve in eigendom van Natuurmonumenten. Natuurmonumenten wil de natuur in de ENCI-groeve alle kansen geven om zich te ontwikkelen tot een voor Nederlandse begrippen uniek natuurgebied. Ook willen we het diepe deel van de groeve op termijn openstellen voor bezoekers zodat ze kunnen genieten van dit bijzondere deel van de Sint-Pietersberg. We werken hier al jaren hard aan samen met onze partners. Lees meer over het Plan van Transformatie ENCI-gebied en de laatste ontwikkelingen [https://www.natuurmonumenten.nl/projecten/ontwikkelingen-enci-gebied].

De groeve op TV

In de uitzending van BinnensteBuiten van 1 september 2021 was de groeve volop in het nieuws. Boswachters Jose en Gaby vertellen over de bijzondere natuur in de groeve: alles over kranswieren, kikkers, oehoes, kalkgraslanden, bloemen, insecten en nog veel meer. Klik hier voor BinnensteBuiten TV [https://binnenstebuiten.kro-ncrv.nl/terugkijken/1-september-2021] uitzending met 3 blokken over deze natuur.

Natuurvisie

In 2014 is de natuur-en recreatie visie "Sint-Pietersberg 2014-2025" vastgesteld met hulp van alle betrokkenen uit de omgeving. De werkgroepen Natuur, Cultuurhistorie en Recreatie hebben ons aangegeven wat de berg zo waardevol maakt en welke wensen voor de toekomst leven. Deze natuurvisie kun je hier raadplegen.
[https://bestanden.natuurmonumenten.nl/2020-01/140818_Natuurvisie%20St%20Pieter_LRDEF.pdf]

Het Geheim van de Mergel

Je bevindt je hier niet op een berg maar eigenlijk op een uitgesleten plateau, dat ooit een Krijtzee was. Daarin zwommen o.a. de reusachtige Mosasaurussen. Het plateau is dus eigenlijk een voormalige zeebodem van kalkgesteente, gevormd aan het einde van het Krijttijdperk. Dat kalkgesteente noemen we hier ook wel de mergel. Die kalkbodem vormt, samen met de ligging, de hoogteverschillen en de begrazing door de Mergellandschapen, de basis voor een geheel eigen klimaat en markante begroeiing. Daarmee ontstaat een zeer biodivers natuurgebied: Zomers is het hier één groot veldboeket, vol zeldzame bloemen en kruiden zoals soldaatje en kalketrip. Een paradijs voor talloze soorten insecten, vlinders en vogels. Met dank aan de mergel vanuit de voormalige Krijtzee

Ondergronds doolhof

De mergel van de Sint-Pietersberg wordt al eeuwenlang gebruikt als bouwsteen. In de middeleeuwen zaagden blokbrekers ondergronds de mergel in grote blokken uit en bouwden daarmee onder andere de vlakbij gelegen hoeves Zonneberg en Lichtenberg. Door deze vorm van mergelwinning ontstond onder de berg een uitgestrekt gangenstelsel met een lengte van 250 kilometer. Het ondergrondse gangenstelsel is als een doolhof, waar je zonder gids zeker zou verdwalen. Honderden houtskooltekeningen en sculpturen van de talloze werklieden, grotlopers en bezoekers markeren de wanden van de gangen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hielden onderduikers zich hier schuil en verstopte men hier het legendarische Nachtwacht-schilderij van Rembrandt.

Bovengrondse ontdekkingen

Vanaf de 20e eeuw startte de grootschalige afgravingen aan de oppervlakte. Daarmee verdween maar liefst 80% van de onderliggende gangen. Het grote gat in de berg legt miljoenen jaren geschiedenis van de aarde bloot. Zo kwamen daar de fossielen van meerdere reusachtige Mosasaurussen tevoorschijn. De Mosasaurus kon een lengte van 18 meter bereiken: het is een van de grootste zeereptielen die ooit geleefd heeft. Deze herontdekte Maashagedissen kregen de namen van hun vinders: Carlo, Lars en Bèr.

Bekijk hier de eerste film over een jaar natuurbeheer in de groeve (2017-2018) ›

Bekijk hier de tweede film over een jaar natuurbeheer (2018-2019) ›

Bekijk hier de derde film over een jaar natuurbeheer in de groeve (2019-2020) ›

Bekijk hier de vierde film over een jaar natuurbeheer in de groeve 2020-2021 ›

Groevegebied met vele kansen

Vleermuisparadijs

Dankzij het klimaat met een constante temperatuur van 13 graden Celsius is het ondergrondse gangenstelsel een geliefde overwinterplek voor vleermuizen als de franjestaart en de meervleermuis. Zij klemmen zich vast in de spleten en aan de plafonds. 's Avonds en 's nachts jagen zij buiten op de rijk aanwezige insecten. De lichtkleur van de straatverlichting op de parkeerplaats "Oog van St. Pieter" is aangepast aan deze dieren.

5-sterren uitzicht

Aan de zuidkant van het groevegebied vind je de kegelvormige heuvel "D'n Observant". Het is een kunstmatige heuvel die uit de voormalige dekgronden van de groeve bestaat. In 2010 is de heuvel overgedragen aan Natuurmonumenten. Hier ligt ook de grens met België. Via het spiraalvormige wandelpad kom je bij het uitzichtpunt 'de ster van Maastricht' met maar liefst 5 kijkrichtingen naar de omgeving.

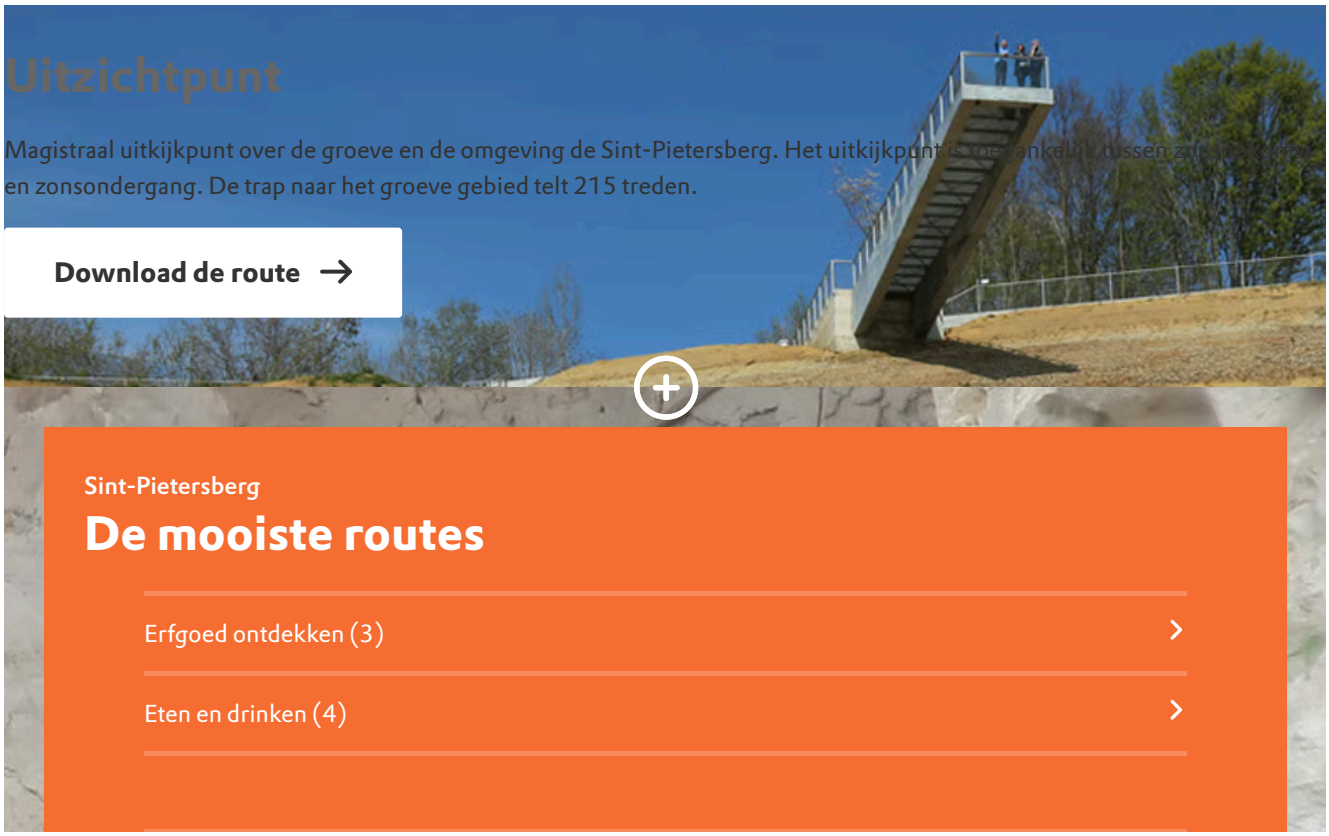

- Fietsen (1)
- Mountainbiken (1)
- Geschikt voor rolstoel (1)
- Wandelen (6)
- Speciaal voor kinderen (1)
- Honden mogen mee (3)

WANDELEN

Groeve wandelroute Sint-Pietersberg bij Maastricht

Deze wandeling van ongeveer 7 kilometer voert door de mooiste natuurdelen en historische mergelgroeves van de Sint- Pietersberg.
Op deze route kom je door de ENCI-groeve.

Deze route is gemarkeerd met gele (rechthoekige) bewegwijzering in beide richtingen.
Let op: Een tr...

Bekijk de route →

7 km

WANDELEN

Tijdreiswandeling de groeve in - stap met elke trede lager, duizenden jaren terug in de tijd

Zin in een spectaculaire reis? Laat je begeleiden door de oehoe, een van de bewoners van de groeve, en ga 70 miljoen jaar terug in de tijd. Beleef vanaf de trap de verschillende aardlagen in de groeve wand, bewonder mammoeten in de laatste ijstijd.

Bekijk de route →

1 km

Bekijk meer routes →

Agenda

zat 28 nov

WANDELEN

Excursie door de ENCI-groeve in Maastricht: Ontdek de Nieuwe Natuur

Nog **10 plekken** beschikbaar!

Wandel met een gids door de indrukwekkende ENCI-groeve op de Sint-Pietersberg en ontdek hoe industrie plaats heeft gemaakt voor nieuwe natuur.

zon 29 nov

WANDELEN

Verken de Sint-Pietersberg met een Natuurgids

Nog **22 plekken** beschikbaar!

Wandel met een natuurgids over de kalkrijke Sint-Pietersberg en ontdek zeldzame vlinders, orchideeën, paddenstoelen en andere seizoens-natuur.

zon 06 dec

WANDELEN

Excursie door de ENCI-groeve in Maastricht: Ontdek de Nieuwe Natuur

Nog **23 plekken** beschikbaar!

Wandel met een gids door de indrukwekkende ENCI-groeve op de Sint-Pietersberg en ontdek hoe industrie plaats heeft gemaakt voor nieuwe natuur.

Bekijk agenda →

Bezoekersinformatie

Bereikbaarheid

Startlocatie ENCI-groeve (D'n Observant)

Lage Kanaaldijk 117, 6212 NA Maastricht (LB)

043-3115060

bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl

Met de auto ⊖

Startlocatie ENCI-groeve (D'n Observant): Ga vanaf de A2 door de tunnel en neem de afslag centrum. Je rijdt over de Kennedybrug, neemt de 'krul' naar beneden en slaat linksaf. Je bent dan op de Maasboulevard, die overgaat in de Lage Kanaaldijk. Vervolgens is het nog paar minuten rijden. Aan de rechterkant passeer je het ENCI-terrein. Volg de bordjes Observant/ parkeerterrein (vanaf voorjaar 2022 betaal je op deze parkeerplaats een parkeerbijdrage; zie www.natuurmonumenten.nl/parkeerplaatsencigroeve [/natuurgebieden/sint-pietersberg/parkeren-enci-groeve]).

Huisregels

Wandelen op wegen en paden
Hier [https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/gebiedsregels] vind je de algemene huisregels in de natuurgebieden van Natuurmonumenten

Honden mogen alleen los op aangegeven locaties
Aan de noordzijde van de Sint-Pietersberg is een hondenlosloopgebied ingericht. Bereikbaar vanuit de parkeerplaats het Oog van Sint Pieter op de Luikerweg. In de rest van het natuurgebied moeten honden aan de lijn.

Bekijk hier [https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/gebiedsregels/honden-aan-de-lijn] het beleid van Natuurmonumenten ten aanzien van honden.

Fietsen op aangewezen fietspaden
In gebieden van Natuurmonumenten mag je fietsen geasfalteerde wegen en op de mountainbikeroute. Steeds meer mensen genieten, ieder op zijn/haar eigen manier, van de natuur. Om te zorgen dat iedere sporter respectvol omgaat met elkaar én de natuur, is er de Buitencode [https://www.ntfu.nl/ons-werk/mountainbiken/gedrag/buitencode].

Draag bij aan het onderhoud van deze en andere MTB-routes in Zuid-Limburg door de aanschaf van de MTB-Framesticker Zuid-Limburg. [https://mozl.nl/mtb-framesticker-zuid-limburg/]

De mountainbikeroute vind je hier [https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/sint-pietersberg/route/mtb-route-sint-pietersberg].

Groepsactiviteiten, evenementen en professioneel gebruik alleen na toestemming
Wil je een (sport)activiteit of evenement organiseren in dit gebied, dan dien je van tevoren toestemming aan te vragen bij Natuurmonumenten. Dat kun je op deze pagina [https://www.natuurmonumenten.nl/contact/toestemming] doen.

Wil je met je gezelschap een exclusieve excursie op de Sint-Pietersberg of door de ENCI-groeve onder begeleiding van een boswachter? Klik dan hier [/natuurgebieden/sint-pietersberg/groepsuitjes/groepsuitje-op-de-sint-pietersberg-en-in-de-enci] voor meer informatie.

Vliegen met drones niet toegestaan
Vliegen met drones schaadt de natuur en is daarom ongewenst in onze gebieden. Boven beschermde natuur (Natura2000-gebieden) zijn drones sowieso niet toegestaan. Lees hier meer [/drones].

Praktisch

Sint-Pietersberg, Fort Sint Pieter → [/natuurgebieden/sint-pietersberg/monument/fort-sint-pieter]

Luikerweg 80 [https://maps.google.com/?q=50.836151382751,5.6841547787189], 6212 NH Maastricht

bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl

[mailto:bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl]

Sint-Pietersberg, Startlocatie ENCI-groeve (D'n Observant) → [/]

Lage Kanaaldijk 117 [https://maps.google.com/?q=50.81667786534,5.6874404847622]

, 6212 NA Maastricht

T: 043-3115060 [tel:043-3115060] bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl

[mailto:bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl]

Sint-Pietersberg, D'n Observant → [/]

Lage Kanaaldijk 117 [https://maps.google.com/?q=50.817448421917,5.6873425841331]

, 6212 NA Maastricht

info@dnobservant.nl [mailto:info@dnobservant.nl]

Sint-Pietersberg, Vakantiewoning Hoeve Lichtenberg → [/vakantiewoningen/vakantiehuis-hoeve-lichtenberg-op-de-sint-pietersberg]

Lichtenbergweg 2 [https://maps.google.com/?q=50.822516033572,5.694126188755]

, 6212NG Maastricht

T: 043-4559075 [tel:043-4559075]

Maastricht, Restaurant & minigolf MonteNova → [/]

Luikerweg 78 [https://maps.google.com/?q=50.8368,5.68408], 6212 NH Maastricht

T: +31 (0)43 - 321 1729 [tel:+31(0)43-3211729] info@montenova.eu

[mailto:info@montenova.eu]

Sint-Pietersberg, Grand-Café Buitengoed Slavante → [/]

Slavante 1 [https://maps.google.com/?q=50.825728136218,5.6948671637901], 6212 NB Maastricht

info@slavante.nl [mailto:info@slavante.nl]

Sint-Pietersberg, Van Wijck | Sint Pieter → [/]

Luikerweg 71 [https://maps.google.com/?q=50.83522669713,5.685344210416], 6212 NH Maastricht

T: 043 - 325 54 21 [tel:043-3255421] info@puurvanwijck.nl [mailto:info@puurvanwijck.nl]

Maastricht, VVV Maastricht → [/]

Kleine Staat 1 [https://maps.google.com/?q=50.8499,5.69271], 6211 ED Maastricht

T: 043 - 325 21 21 [tel:043-3252121] info@visitmaastricht.com [mailto:info@visitmaastricht.com]

Verkennen

Sint-Pietersberg, uitkijkplatform Sint-Pietersberg → [/]

Toon op kaart [https://maps.google.com/?q=50.8267,5.68659]

Sint-Pietersberg, carréboerderij Hoeve Lichtenberg → [/]

Lichtenbergweg 2 [https://maps.google.com/?q=50.8226,5.6942], 6212 NG Maastricht

T: 043 - 311 50 60 [tel:043-3115060]

Extra informatie

Bereikbaarheid OV

De Noordzijde van het natuurgebied, Fort Sint-Pieter (adres: Luikerweg 80, 6212 NH Maastricht) is vanaf 5 januari 2025 bereikbaar met Arriva lijn 12 Boschpoort – Station – Villapark/Oog van Sint Pieter. Dit is ook een Arriva deelfietslocatie: https://www.arriva.nl/over-je-reis/met-de-fiets/arriva-deelfiets-limburg/ [https://www.arriva.nl/over-je-reis/met-de-fiets/arriva-deelfiets-limburg/]

Deze bus rijdt elk uur en brengt je van Maastricht Centraal station in 14 minuten naar Fort Sint Pieter en terug

- Maandag t/m vrijdag vanaf 09:00 tot 19:00
- Zaterdag 08:00 tot 19:00

o Zondag 09:00 tot 19:00

Entree Zuid van het natuurgebied bij Chalet d'n Observant en de ENCI-groeve
(adres: Lage Kanaaldijk 117, 6212 NA Maastricht)
Is redelijk bereikbaar met bus 78 richting Luik TEC https://www.letec.be/ [https://www.letec.be/]
LET OP: deze bus rijdt slechts een paar keer per dag, je kunt uitstappen bij Slavante, vanaf daar is het nog een stukje lopen. Bij de bushalte is een Arriva deelfietslocatie https://www.arriva.nl/over-je-reis/met-de-fiets/arriva-deelfiets-limburg/ [https://www.arriva.nl/over-je-reis/met-de-fiets/arriva-deelfiets-limburg/]

Vanaf NS treinstation Maastricht Centraal is zowel Fort Sint Pieter als de ENCI-groeve goed bereikbaar met de OVfiets
circa 16 minuten fietsen
https://www.ns.nl/deur-tot-deur/ov-fiets [https://www.ns.nl/deur-tot-deur/ov-fiets]

Parkeren
Aan de Noordzijde ("Oog van Sint Pieter") en aan de Zuidzijde (Lage Kanaaldijk) zijn goede parkeermogelijkheden. Hier geldt betaald parkeren.
Op het Oog van Sint Pieter betaal je € 0,20 voor 1e en 2e uur, daarna € 1,40 per uur en dagkaart € 6,00. Met invaliden kaart mag je 3 uur gratis staan. Vooraf betalen: contant of pinnen.
Aan de Zuidzijde van het gebied, via de Lage Kanaaldijk 117 bij "Chalet d'n Observant" kun je de hele dag parkeren. Hier betaal je € 2,00 per uur en maximaal € 8,00 per dag. (zie www.natuurmonumenten.nl/parkeerplaatsencigroeve [https://www.natuurmonumenten.nl/parkeerplaatsencigroeve])

Start- en informatiepunt Natuurmonumenten Fort Sint Pieter
De ticketshop van Maastricht Underground gelegen in Fort Sint Pieter, is dagelijks geopend en is tevens Infopunt Sint-Pietersberg van Natuurmonumenten. Op gezette tijden zijn hier ook medewerkers en vrijwilligers van Natuurmonumenten aanwezig. Contact via mail bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl [mailto:bczuidlimburg@natuurmonumenten.nl].

Toegang groeve
De groeve is toegankelijk voor wandelaars is aan de Noord- en Zuidzijde te betreden.
Aan het einde van de Luikerweg (Noordzijde) daal je de spectaculaire trap met 215 treden af. Je dient hiervoor dus goed ter been te zijn en een goede conditie te hebben.
Via de parkeerplaats bij Chalet D'n Observant, Lage Kanaaldijk (Zuidzijde) is de groeve ook bereikbaar voor bezoekers met enige fysieke beperking. Rolstoelbezoek in de groeve is niet mogelijk.

De groeve is geopend van zonsopgang tot zonsondergang. Parkeerplaats Zuid bij Chalet d'Observant is geopend tussen 7.00 en 21.00

In het hele natuurgebied zijn honden alleen aangelijnd toegestaan.

Ticketshop Maastricht Underground
Tickets voor o.a. Grotten Noord, Grotten Zonneberg en Fort Sint Pieter zijn verkrijgbaar in de ticketshop van Maastricht Underground in Fort Sint Pieter, Luikerweg 80, Maastricht.

Tips om te bezoeken
- Speeltuin Mergelhoof (https://www.facebook.com/natuurspeeltuindemerregelhoof [https://www.facebook.com/natuurspeeltuindemerregelhoof])
- Natuurhistorisch museum Maastricht (https://www.nhmmaastricht.nl [https://www.nhmmaastricht.nl])

Hoeve Lichtenberg
Deze hoeve met middeleeuwse donjon toren is dagelijks te bezoeken. De poort naar de binnenplaats is overdag geopend. In de winterperiode is de poort voornamelijk in het weekend tussen 11 en 15 uur

geopend. In de winterperiode -doordeweeks - is de poort alleen geopend indien het weer het toelaat.

Sint-Pietersberg

Nieuws

09 OKTOBER 2026 | LYSAN WOLF

Werk aan de bosranden weer van start

Binnenkort gaat op de Sint-Pietersberg het onderhoud van de bosranden weer van start. Op een aantal plekken maken we open plekjes en doorgangen voor vlinders.

Lees meer →

18 SEPTEMBER 2026 | LYSAN WOLF

Natuurwerkdag ENCI-groeve, doe je mee?

Na bijna honderd jaar kalkwinning ontstaat in de ENCI-groeve nieuwe natuur. Om bijzondere planten en dieren een kans te geven, voeren we allerlei werkzaamheden uit. Wil je meehelpen aan de ontwikkeling van een uniek natuurgebied?

Lees meer →

16 SEPTEMBER 2026 | LYSAN WOLF

Meer ruimte voor de natuur

Op de Sint-Pietersberg verwijderen we een oude betonplaat uit de bosrand langs de Zonnebergweg. Met het weghalen ervan krijgen bomen en struiken meer ruimte om te groeien.

Lees meer →

Meer nieuws →

Direct naar

- Kinderfeestjes
- Speurtochten
- Vakantiewoningen
- Groepsuitjes
- Bedrijfsuitjes
- Vrijwilligersvacatures

Sint-Pietersberg

Wat wij hier doen

Soortenrijke natuur

We willen graag een soortenrijke natuur door goed voor de graslanden en bossen te zorgen. De kudde Mergellandschapen en Nederlandse landgeiten helpen ons hiermee. Zij begrazen dagelijks de kalkgraslanden op de berg en in de groeve. Met uitgekiend maaien, snoeien en plaggen vergroten en verbeteren we de biodiversiteit op de kalkgraslanden en in de bossen. Goed voor bloemen, vlinders en vleermuizen. Ondergronds in de mergelgangen zorgen we ervoor dat duizenden vleermuizen in alle rust kunnen overwinteren. We dragen zorg voor de ondergrondse veiligheid voor de vele bezoekers die met een rondleiding de grotten beleven.

Help mee → [/help-mee]